

ДІЯЛЬНІСТЬ ЄВРОПОЛУ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ

Анотація. У тезах розглянуто напрямки діяльності Європейського поліцейського відомства щодо запобігання організованій злочинності. Встановлено роль та мету Європолу в умовах євроінтеграції України.

Ключові слова: організована злочинність, Європол, протидія злочинності.

Аннотация. В тезисах рассмотрены направления деятельности Европейского полицейского ведомства по предотвращению организованной преступности. Установлена роль и цели Европола в условиях евроинтеграции Украины.

Ключевые слова: организованная преступность, Европол, противодействие преступности.

Summary. This theses review the activities of the European Police Office in prevention of organized crime. The role and purpose of Europol in the processes of European integration of Ukraine are established.

Keywords: organized crime, Europol, crime prevention.

Стратегічною метою сучасної зовнішньої політики України є інтеграція у міжнародні організації, оскільки це є запорукою подальшого зміцнення вітчизняних позицій на

міжнародній арені. Євроінтеграційні процеси є основним інструментом реалізації національних інтересів, розбудови правової та демократичної держави. Разом з тим, підвищується і рівень організованої злочинності транснаціонального рівня. Постає необхідність у ефективному об'єднанні сил у боротьбі з цими проявами.

Питанню протидії організованій злочинності приділяли увагу у своїх працях І. М. Даньшин, А. П. Закалюк, О. М. Костенко, В. Г. Севрук, М. М. Сірант, О.Ю. Шостко та інші.

Шостого квітня 2009 року було прийнято рішення про створення Європейського поліцейського відомства. Мета організації полягає в тому, щоб підвищити ефективність і зміцнити співробітництво між компетентними органами держав-членів Союзу в запобіганні злочинам та боротьби з міжнародною організованою злочинністю, тероризмом та іншими тяжкими формами злочинності, які зачіпають дві або більше держав-членів, і в боротьбі з цими явищами [1].

На думку М.М. Сірант поліцейська співпраця набуває особливого значення, що зумовлює не тільки необхідність об'єднання зусиль держав і підвищення ефективності використання наявних можливостей міжнародної поліцейської співпраці, а й прийняття на національному та міжнародному рівнях скоординованих заходів щодо вдосконалення правового регулювання[2].

Як вказує у своїй праці О.Ю. Шостко, сучасну організовану злочинність невідповідно порівнюють із постійно діючим кримінальним (нелегальним) підприємством, яке займається злочинною діяльністю. Така діяльність потребує високої згуртованості, стійкості та впорядкованості дій злочинців, внутрішньої дисципліни, зумовлює розподіл функцій і завдань між ними та їх професіоналізацію і спеціалізацію, і визначається загальною метою – одержанням фінансової або іншої матеріальної вигоди [3].

12 липня 2017 року між Україною та Європейським поліцейським офісом було підписано Угоду про оперативне та стратегічне співробітництво, у якій йдеться про розширення співробітництва у боротьбі з транснаціональною злочинною діяльністю, зокрема, тероризмом та іншими злочинами. В угоді передбачено обмін інформацією, у тому числі особистими даними підозрюваних у вчиненні злочину, а також спільне планування оперативної діяльності. Відповідно до ст.1 метою цієї Угоди є встановлення відносин співробітництва між Україною та Європолем задля підтримки України та держав-членів Європейського Союзу в запобіганні і боротьбі з організованою злочинністю, тероризмом та іншими формами міжнародної злочинності у сферах злочинності, визначених у статті 3, зокрема шляхом обміну інформацією між Україною та Європолем [4].

Згідно з додатком 1 Угоди компетенція Європолу поширюється на боротьбу з організованою злочинністю, тероризмом та іншими формами тяжких злочинів, які перелічені нижче і зачіпають дві або більше держави-члени у такий спосіб, що потребує спільного підходу держав-членів, зважаючи на масштаб, значущість та наслідки таких злочинів.

Згаданими вище іншими формами тяжких злочинів є незаконний обіг наркотиків; нелегальна діяльність, пов'язана з відмиванням коштів; злочин, пов'язаний з ядерними та радіоактивними речовинами; нелегальне перевезення іммігрантів; торгівля людьми; злочин, пов'язаний з автотранспортними засобами тощо [4].

Європол періодично готує звіти – «SOCTA» (Serious and Organized Crime Threat Assessment) про організовану злочинність. У таких звітах зазначається та здійснюється оперативний аналіз заходів, до яких вдаються держави-члени; готуються стратегічні звіти щодо дослідження злочинності; виконуються експертизи й надається технічна підтримка в рамках розслідувань і операцій всередині ЄС; а також висвітлюється інформація, що сприяє гармонізації процедур розслідування у державах-членах [5].

Отже, вектор розвитку, спрямований на розширення використання можливостей спеціалізованої міжнародної організації – Європолу, створює напрацювання для подолання негативного явища у вигляді організованої злочинності в світовому масштабі, а також створює для суб'єктів, які здійснюють протидію злочинам, що вчиняються організованими групами й злочинними організаціями, передумови для міжнародної співпраці. Як зазначає О. Ю. Шостко, для успішної боротьби зі злочинністю необхідно ефективно підтримувати співпрацю правоохоронних органів держав-членів, зокрема займатися питаннями забезпечення обміну інформацією між ними, підготовкою та підвищенням кваліфікації працівників поліції, впровадженням нової системи підготовки працівників правоохоронних органів [6, с. 369].

Список використаних джерел:

1. Рішення № 2009/371/ПВД Ради про створення Європейського поліцейського відомства (Європол) від 06.04.2009 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a78.
2. Сірант М. М. Поліцейське співробітництво України і Європейського Союзу – правовий аспект / М. М. Сірант // Вісник Національного університету “Львівська політехніка” 2016. – № 850. – С. 353-360.
3. Шостко О. Ю. Сучасний стан організованої злочинності в Україні / О. Ю. Шостко // Проблеми законності. - 2016. - Вип. 135. - С. 136-146. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pz_2016_135_16
4. Угода між Україною та Європейським поліцейським офісом про оперативне та стратегічне співробітництво від 12.07.2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_001-16.
5. Севрук В.Г. Правоохоронні органи, які здійснюють протидію злочинам, що вчиняються організованими групами і злочинними організаціями, які сформовані на етнічній основі: український та міжнародний досвід // Молодий вчений. - 2017. - № 11 (51). - С.996-1004.
6. Шостко О. Ю. Міжнародне та регіональне співробітництво у сфері протидії організованій злочинності / О. Ю. Шостко. Порівняльно-аналітичне право. Наук.-практ. журнал. – 2015. – № 4 – С. 366–370.

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Матеріали XVIII студентської наукової конференції
з кримінології

(м. Харків, 28 листопада 2018 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

Харків
«Право»
2018

УДК 343.9:328.185(477)

А43

Редакційна колегія:

д-р юрид. наук, проф. Б. М. Головкін (*голова*);
канд. юрид. наук, доц. К. А. Автухов (*відповідальний секретар*);
д-р юрид. наук, проф. О. Ю. Шостко;
канд. юрид. наук, доц. М. Ю. Валуйська;
канд. юрид. наук, доц. С. Ю. Лукашевич;
канд. юрид. наук, доц. М. В. Романов;
канд. юрид. наук, доц. В. В. Пивоваров;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Таволжанський;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова;
канд. юрид. наук О. В. Гальцова;
канд. юрид. наук М. О. Маршуба;
канд. юрид. наук О. В. Новіков;
канд. юрид. наук К. Д. Кулик;
канд. юрид. наук М. Ю. Кутепов;
канд. юрид. наук Н. В. Сметаніна;
зав. лабораторією Ю. Г. Бойко

Актуальні проблеми протидії злочинності : матеріали XVIII студ.
А43 наук. конф. з кримінології (м. Харків, 28 листоп. 2018 р.) / за заг. ред.
А. П. Гетьмана і Б. М. Головкіна. – Харків : Право, 2018. – 196 с.

ISBN 978-966-937-540-7

ISBN 978-966-937-540-7

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2018
© Оформлення. Видавництво «Право», 2018